

Prezentace ke mzdám a bydlení kazatelů po r. 2028

duben 2026

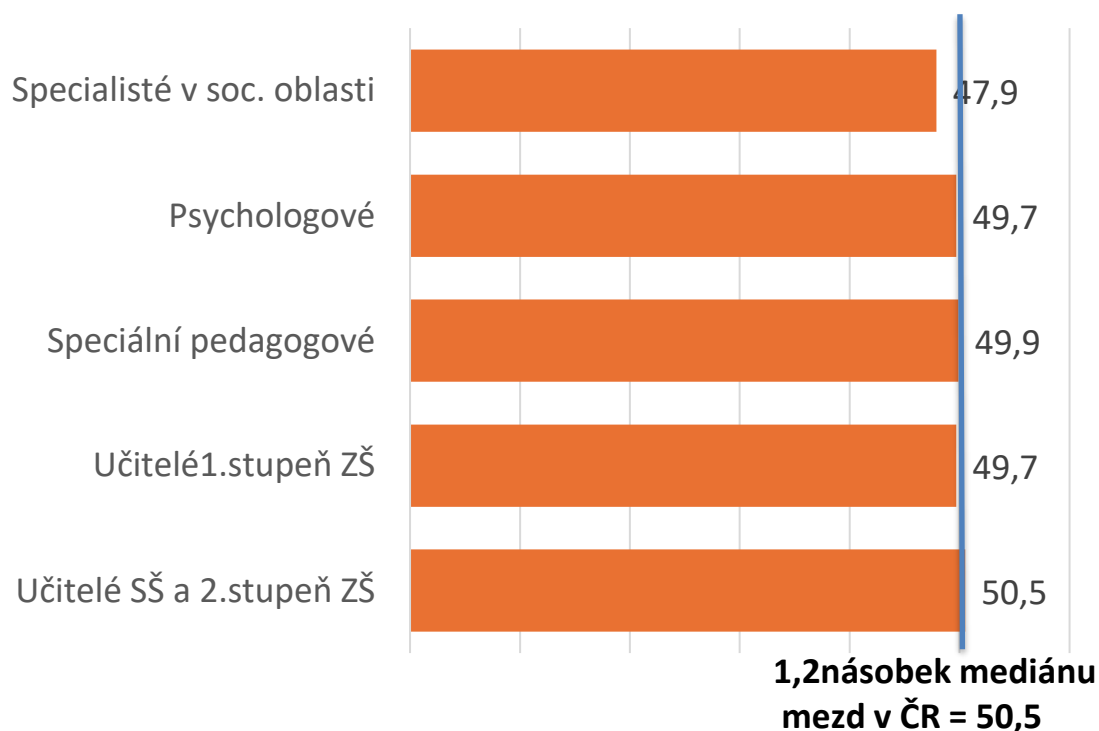
HLAVNÍ OTÁZKY SOUVISEJÍCÍ S FARÁŘSKÝMI PŘÍJMY

- 1. Je cíl pro farářské mzdy na úrovni 1,2 násobku mediánu mezd v ČR přiměřený?**
 - Z pohledu výše mezd ve srovnatelných profesích.**
 - Z pohledu regionálních rozdílů ve výši platů (a životních nákladů) – tzn. Je příjem faráře v přiměřené relaci k příjmům členů jeho sboru?**
- 2. Jak se přiblížily farářské příjmy k 1,2 násobku mediánu mezd v ČR poté, co se podstatně změnila struktura příplatků a byl zaveden příplatek na bydlení?**
- 3. Stávající postup používaný pro stanovení farářských mezd potřebuje revizi. Jaké úpravy má smysl udělat a jaký dopad mohou tyto metodické změny mít do výše farářských mezd?**
- 4. Jsou regionální rozdíly, vzniklé zavedením příplatků na bydlení, přiměřené ve srovnání s regionálními rozdíly v platech celé populace ČR?**

V této kapitole používáme data ze 2. čtvrtletí 2025, získaná v rámci "Pololetního šetření o průměrném výdělku" ČSÚ. V rámci této metodiky se jako „mzda“ označuje smluvní odměna, kterou zaměstnanec pobírá v podnikové sféře, „plat“ je odměna vyplácená zaměstnanci v institucích veřejné sféry (úřady, školy, nemocnice,..). V obou případech jsou do sledovaných hodnot zahrnované příplatky, odměny i náhrady. Mzdu pobírá 2,97 mil osob, plat 680 tis osob.

1,2NÁSOBEK MEDIÁNU MEZD V ČR VE SROVNÁNÍ S PŘÍJMEM VE SROVNATELNÝCH PROFESÍCH

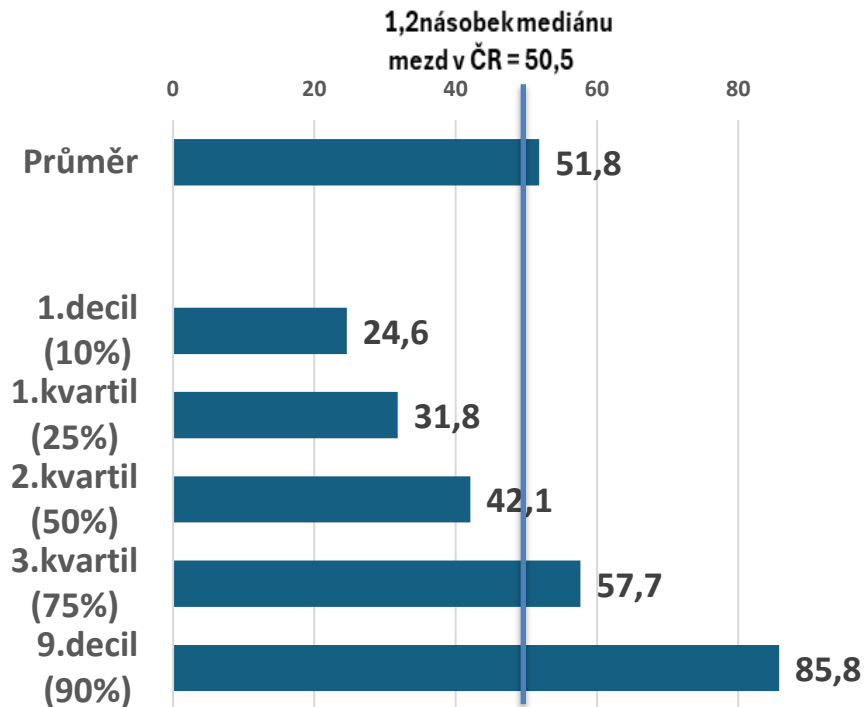
Mediány platů ve vybraných profesích ve veřejné sféře*, první pololetí 2025, tis. Kč/měs.

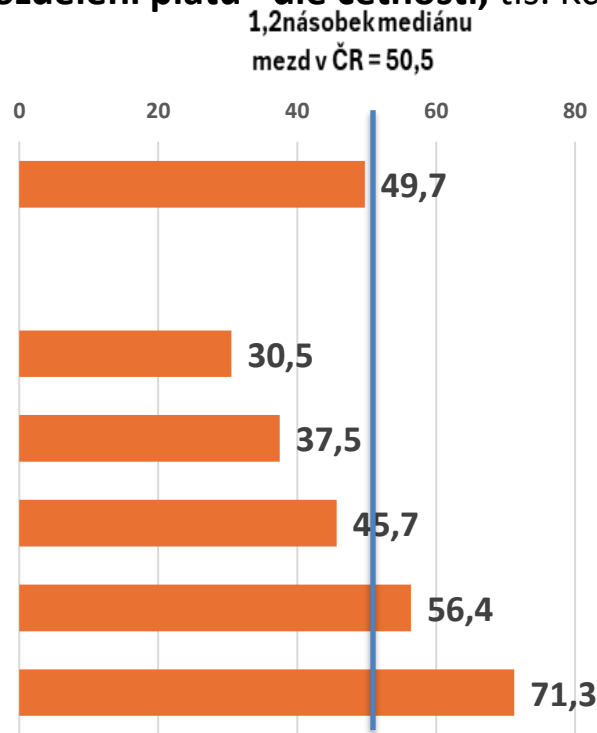
Cílová hodnota farářských mezd na úrovni 1,2 mediánu mezd v ČR velmi dobře odpovídá platové úrovni ve srovnatelných profesích.

1,2NÁSOBEK MEDIÁNU MEZD V ČR VE SROVNÁNÍ S ROZDĚLENÍM PŘÍJMŮ V ČR

Rozdělení mezd* dle četnosti, tis. Kč/měs.

Rozdělení platů* dle četnosti, tis. Kč/měs.

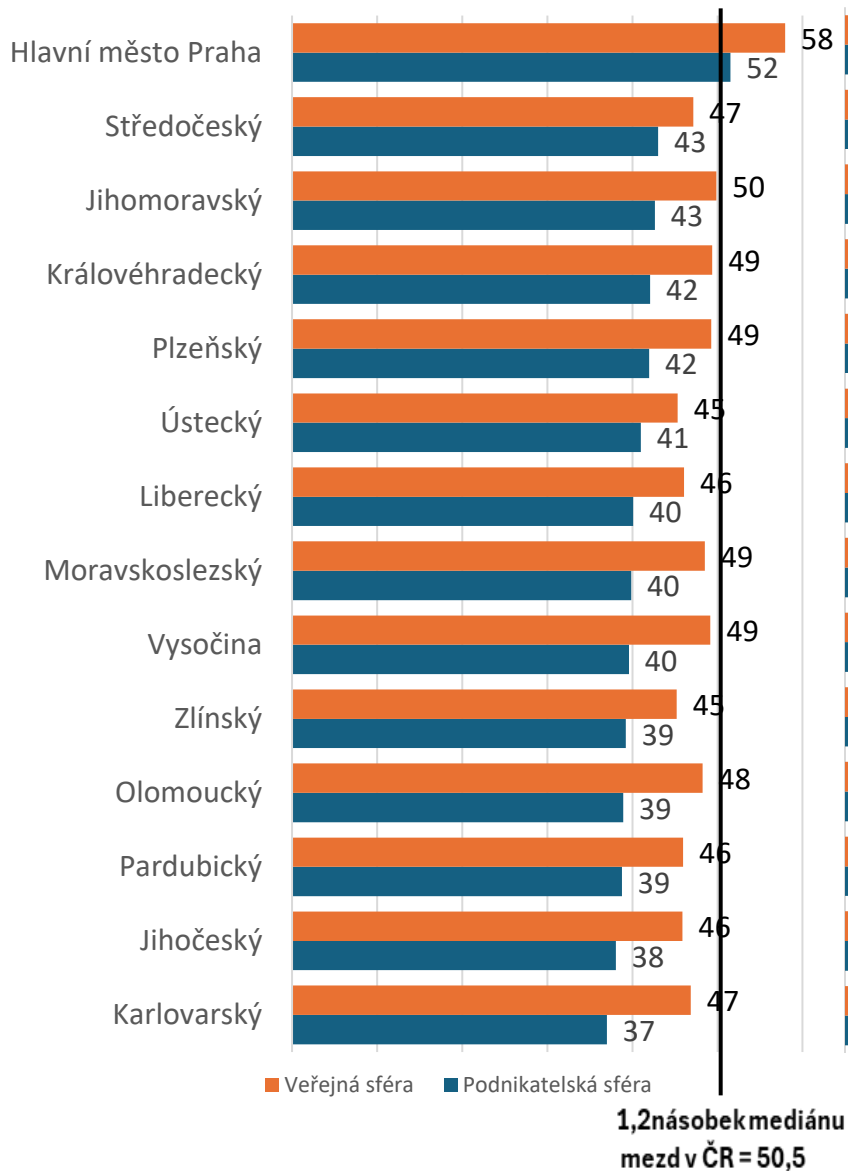

- Z pohledu členů sboru je významné, jak vysoký je příjem faráře ve vztahu k jejich příjmům, ze kterých platí odvody do PF.
- 1,2 násobek mediánu mezd v ČR zapadá do třetího kvartilu mezd i platů. Je možné odhadnout, že pokud by ve sboru byly platové podmínky podobné jako v celé ČR, měl by farář vyšší mzdu než cca 2/3 zaměstnaných členů sboru, naopak 1/3 by byla lépe placená. To se zdá být přiměřené.

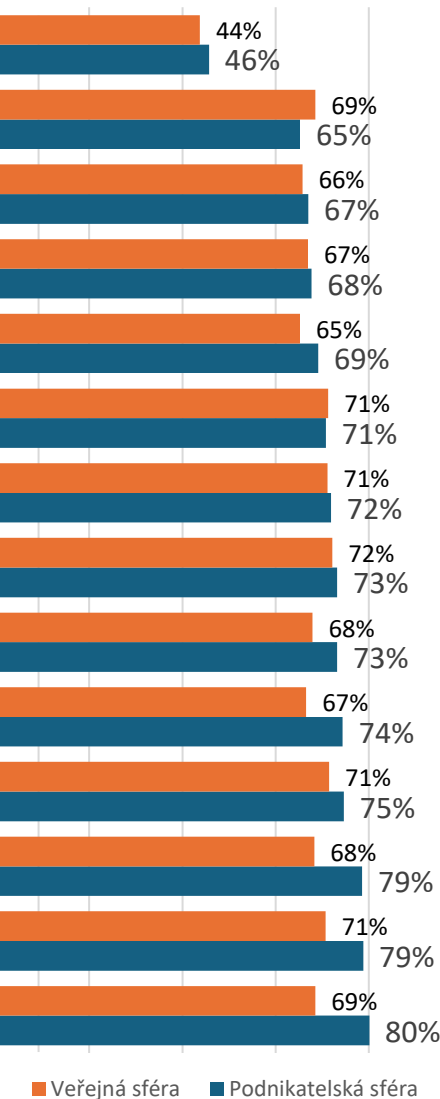
Jako „Mzda“ se označuje odměna, kterou zaměstnanec pobírá v podnikové sféře, „plat“ je odměna vyplácená zaměstnanci v institucích veřejné sféry (úřady, školy, nemocnice,..).

REGIONÁLNÍ ROZDÍLY VE VÝŠI PŘÍJMŮ

Mediány mezd a platů, Kč/měs.

Podíl zaměstnanců se mzdou/platem menší než 1,2 mediánu mezd ČR

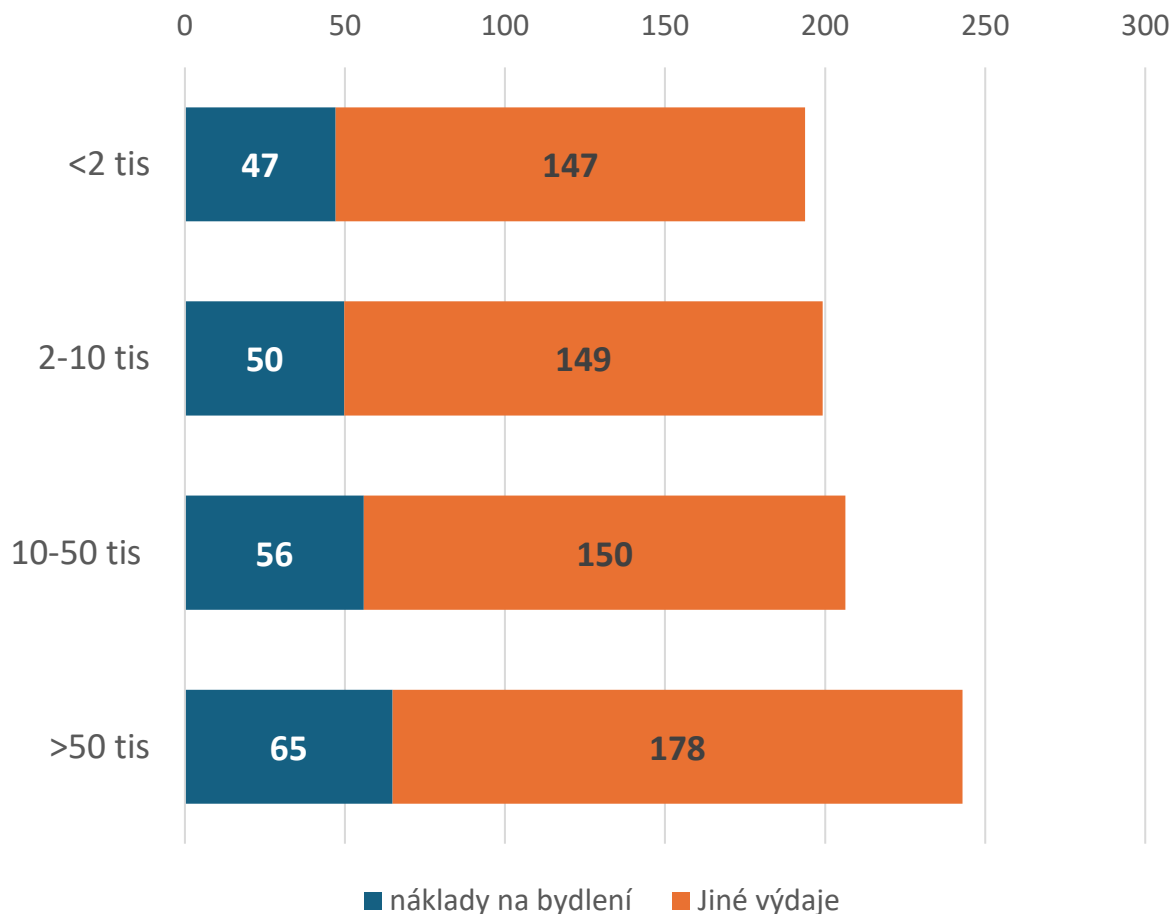

Regionální rozdíly ve výši platů jsou velké – Praha vyčnívá nahoru. Naopak v chudších regionech se platí významně méně, zejména v podnikové sféře.

Jako „Mzda“ se označuje odměna, kterou zaměstnanec pobírá v podnikové sféře, „plat“ je odměna vyplácená zaměstnanci v institucích veřejné sféry (úřady, školy, nemocnice,...).

MÍSTNÍ ROZDÍLY V ŽIVOTNÍCH NÁKLADECH

Spotřební výdaje dle velikosti obce, tis. Kč/osobu a rok

- Životní náklady se nesledují podle krajů, ale pouze dle velikosti obce. Rozdíly v rámci široké kategorie měst nad 50 tis obyvatel se nesledují.
- I při takto malém rozlišení se průměrné náklady malé obce versus města liší o 25%.
- Významně se liší jak náklady na bydlení tak i ostatní výdaje.
- Tyto rozdíly by byly nepochybně větší, pokud by se sledovala odděleně města různých velikostí (zejména v případě Prahy).

CO VYPLÝVÁ Z VĚŘEJNÝCH DAT PRO NASTAVENÍ FARÁŘSKÝCH MEZD

Nastavení farářských mezd na úrovni 1,2násobku mediánu mezd v ČR se zdá být přiměřené, protože:

1. Velmi dobře odpovídá mzdám ve srovnatelných profesích (učitel, sociální pracovník, psycholog apod.)
2. V celorepublikovém měřítku je v rozumné relaci ke mzdám členů jeho sboru – je větší než cca 2/3 z nich.

Ve výši mezd i v životních nákladech jsou však velké rozdíly podle krajů i velikosti obcí. Pokud by výše farářských mezd nebyla diferencovaná, v různých místech

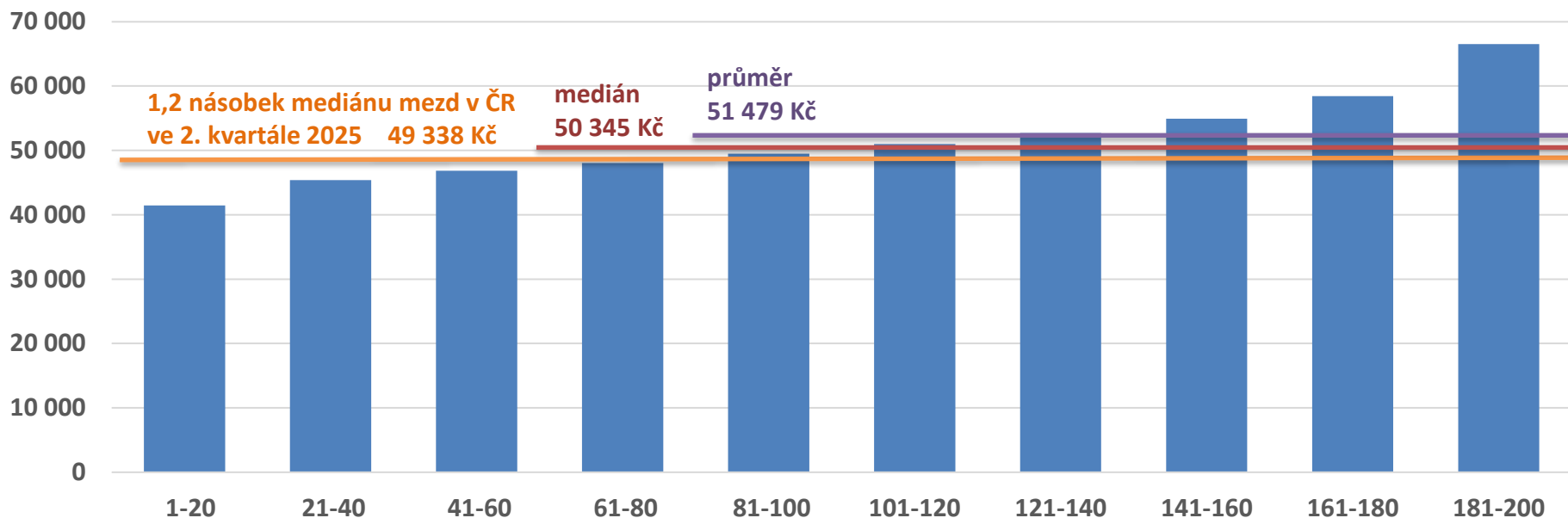
- by byla výše farářské mzdy buď nepřiměřeně nízká nebo vysoká ve vztahu k platům členů sboru,
- by se životní úroveň faráře významně lišila kvůli místním rozdílům v životních nákladech.

HLAVNÍ OTÁZKY SOUVISEJÍCÍ S FARÁŘSKÝMI PŘÍJMY

1. Je cíl pro farářské mzdy na úrovni 1,2 násobku mediánu mezd v ČR přiměřený?
 - Z pohledu výše mezd ve srovnatelných profesích.
 - Z pohledu regionálních rozdílů ve výši platů (a životních nákladů) – tzn. Je příjem faráře v přiměřené relaci k příjmům členů jeho sboru.
2. **Jak se přiblížily farářské příjmy k 1,2 násobku mediánu mezd v ČR poté, co se podstatně změnila struktura příplatků a byl zaveden příplatek na bydlení?**
3. Stávající postup používaný pro stanovení farářských mezd potřebuje revizi. Jaké úpravy má smysl udělat a jaký dopad mohou tyto metodické změny mít do výše farářských mezd?
4. Jsou regionální rozdíly, vzniklé zavedením příplatků na bydlení, přiměřené ve srovnání s regionálními rozdíly v platech celé populace ČR?

PRŮMĚR FARÁŘSKÝCH MEZD JIŽ PŘEKROČIL 1,2x MEDIÁNU MEZD V ČR VE 2.kv. LOŇSKÉHO ROKU

Celkové hrubé příjmy farářů v r. 2026*, Kč

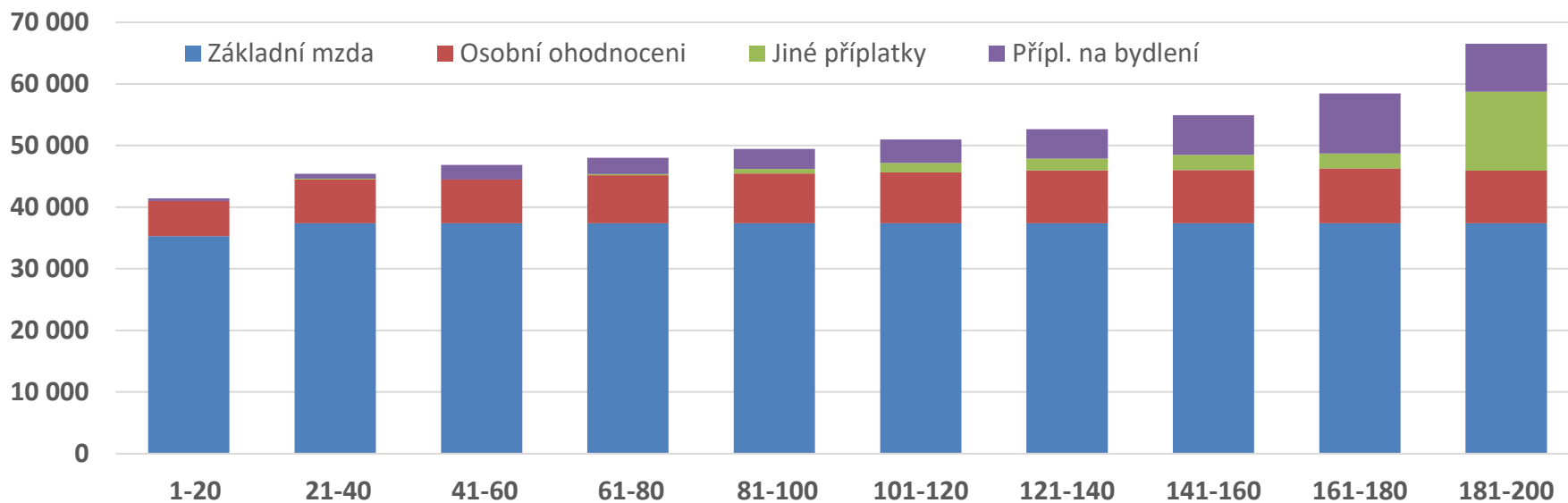

- Hrubé příjmy farářů jsou nyní diferencované a pohybují se v rozpětí 40-70 tis. Kč
- Průměr a medián farářských příjmů se nyní liší o 1,1 tis. Kč.
- Průměr farářských příjmů v letošním roce již překročil 1,2 násobek mediánu mezd v ČR ve druhém kvartále r. 2025, který slouží jako základ pro stanovení farářských mezd pro rok 2026.

* Zahrnuje faráře ve sborech, seniorátech a celocírkevní faráře. Celkový příjem zahrnuje osobní ohodnocení, příplatky a příplatek na bydlení, přepočtené na celé úvazky. Hodnoty byly seřazené od nejmenší po největší, v grafu jsou znázorněné průměry vždy pro 20 hodnot.

MEDIÁN PŘÍJMU ZVÝŠILY VÝZNAMNĚ PŘEDEVŠÍM PŘÍPLATKY NA BYDLENÍ – O 3,5 TIS KČ

Celkové hrubé příjmy farářů v r. 2026* rozdělené podle hlavních složek, Kč

- Základní mzda i osobní ohodnocení jsou prakticky stejné ve všech znázorněných skupinách farářů.
- Jiné příplatky jsou koncentrované u relativně malého počtu farářů (zejména seniorů). Proto ovlivňují především průměrný příjem (+2,2 tis Kč), ale jejich vliv na medián je celkem nízký (cca 400 Kč).
- Největší dopad mají nově zavedené příplatky na bydlení. Týkají se prakticky všech farářů, ale jejich výše se pohybuje v širokém rozpětí. Medián i průměr zvyšují podobně - o 3,5 tis Kč, resp. 4,2 tis Kč.

* Zahrnuje faráře ve sborech, seniorátech a celocírkevní faráře. Celkový příjem zahrnuje osobní ohodnocení, příplatky a příplatek na bydlení, přepočtené na celé úvazky. Hodnoty byly seřazené od nejmenší po největší, v grafu jsou znázorněné průměry vždy pro 20 hodnot.

HLAVNÍ OTÁZKY SOUVISEJÍCÍ S FARÁŘSKÝMI PŘÍJMY

1. Je cíl pro farářské mzdy na úrovni 1,2 násobku mediánu mezd v ČR přiměřený?
 - Z pohledu výše mezd ve srovnatelných profesích.
 - Z pohledu regionálních rozdílů ve výši platů (a životních nákladů) – tzn. Je příjem faráře v přiměřené relaci k příjmům členů jeho sboru.
2. Jak se přiblížily farářské příjmy k 1,2 násobku mediánu mezd v ČR poté, co se podstatně změnila struktura příplatků a byl zaveden příplatek na bydlení?
3. **Stávající postup používaný pro stanovení farářských mezd potřebuje revizi. Jaké úpravy má smysl udělat a jaký dopad mohou tyto metodické změny mít do výše farářských mezd?**
4. Jsou regionální rozdíly, vzniklé zavedením příplatků na bydlení, přiměřené ve srovnání s regionálními rozdíly v platech celé populace ČR?

JAK JSME CÍL 1,2 MEDIÁNU IMPLEMENTOVALI V ČCE

- Synod schválil, že průměrná farářská mzda má dosáhnout 1,2 násobku mediánu mezd v ČR do r. 2028.
- V době, kdy synod toto rozhodl, byly rozdíly ve mzdách jednotlivých farářů malé a rozdíl mezi průměrem a mediánem jejich mezd byl proto zanedbatelný.
- Od té doby se rozdíly významně zvětšily, zejména díky zavedení větších příplatků za funkce a příplatků na bydlení.
- Aby byl zachován původní záměr, porovnává se s mediánem mezd v ČR pouze mzda bez navýšených příplatků a bez příplatku na bydlení. A to i přesto, že ve statistikách mezd v ČR se do mzdy zahrnují veškeré příplatky i odměny.
- Vzhledem k tomu, že veřejné statistiky publikují informace o mzdách se zpožděním, farářské mzdy se reálně nastavují na výši mezd, která byla v předchozím roce. V době, kdy je inflace mezd nízká to nemá významný vliv, v dobách velké inflace je tato nepřesnost podstatná.
- Nově zavedený příspěvek na bydlení částečně kompenzuje rozdílné životní náklady v různých lokalitách – rozdíly v nákladech na bydlení kompenzuje zhruba z 50 % (příplatek vychází z výše nájmu, podléhá dani a odvodům, takže reálně z něho farář dostane o málo víc než polovinu). Kompenzaci rozdílných nákladů na bydlení částečně umožňuje určitá flexibilita sborů ve stanovení výše tohoto příplatku. Naopak obvyklé nájemné ve velkých městech bývá významně vyšší a faráři tak mají proti běžným zaměstnancům dodatečnou výhodu. Rozdíly v ostatních nákladech příspěvek nekompensuje vůbec.

NAVRŽENÁ ÚPRAVA METODIKY STANOVENÍ FARÁŘSKÝCH PŘÍJMŮ

Stávající stav

Navržený stav

Cílová úroveň mezd:

- 1,2 násobek mediánu mezd ČR. Za základ pro stanovení farářských mezd v následujícím roce se bere medián za 2. kvartál běžného roku (např. pro stanovení mezd v r. 2026 se bere medián za 2. kvartál v r. 2025)

- 1,2 násobek mediánu mezd ČR. Za základ brát očekávanou hladinu mediánu v následujícím roce (tj. pro rok 2026 se bere odhad mediánu mezd v r. 2026)

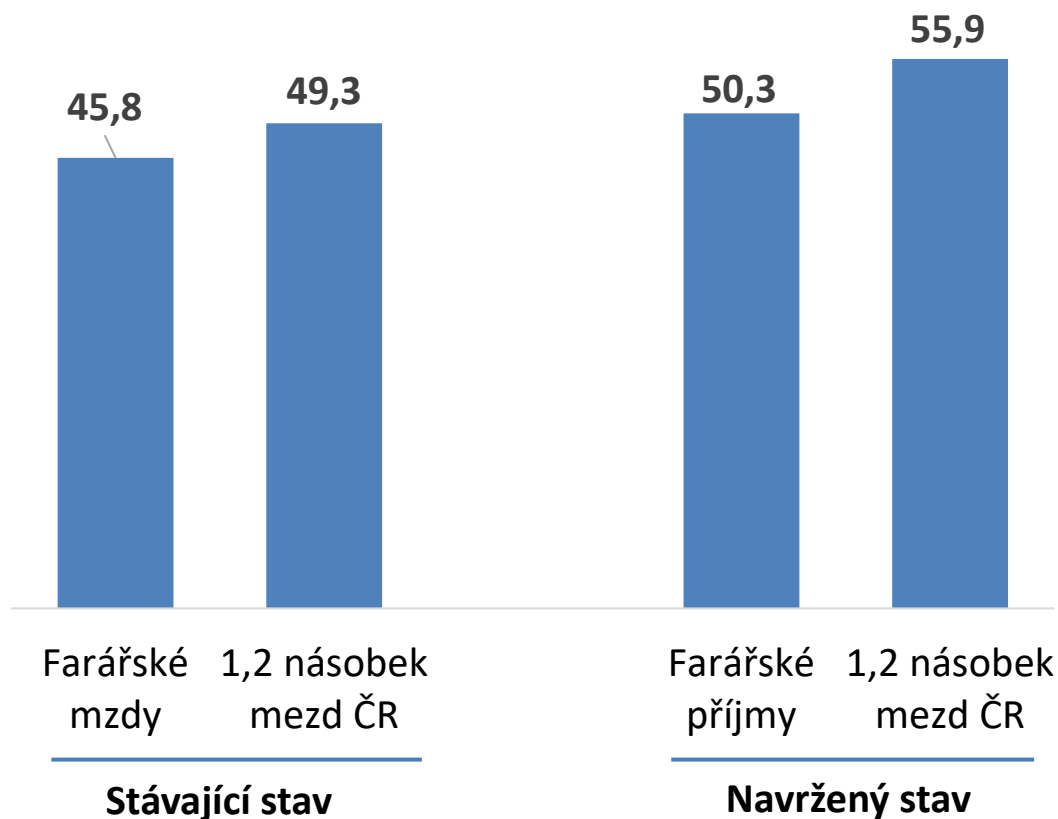
Způsob stanovení farářských příjmů

- Medián mezd v ČR se srovnává s průměrem farářských mezd
- Do průměru se nezapočítávají
 - Navýšené funkční příplatky
 - Příplatky na bydlení

- Medián mezd v ČR se srovnává s mediánem farářských příjmů*
- Do mediánu se započítávají
 - Všechny funkční příplatky
 - Příplatky na bydlení

* Příplatek na bydlení nemůže být z pracovně právního pohledu klasifikovaný jako součást mzdy, neboť jeho hodnota se neodvozuje od vykonané práce. Pokud jej budeme zahrnovat do výpočtu, celková hodnota se nemůže nazývat mzda, ale vhodné označení je příjem.

NAVRŽENÁ ÚPRAVA NEVEDE K ZÁSADNĚ ODLIŠNÉMU VÝSLEDKU, ALE JE LOGIČTĚJŠÍ

- Navržené úpravy metodiky stanovení farářských příjmů nemění podstatně situaci – farářské příjmy zůstávají mírně pod 1,2násobkem mediánu mezd v ČR
- Navržená metodika odstraňuje nekonzistence, které se postupně ve stávající metodice nahromadily, a je jednodušší a logičtější.

HLAVNÍ OTÁZKY SOUVISEJÍCÍ S FARÁŘSKÝMI PŘÍJMY

1. Je cíl pro farářské mzdy na úrovni 1,2 násobku mediánu mezd v ČR přiměřený?
 - Z pohledu výše mezd ve srovnatelných profesích.
 - Z pohledu regionálních rozdílů ve výši platů (a životních nákladů) – tzn. Je příjem faráře v přiměřené relaci k příjmům členů jeho sboru.
2. Jak se přiblížily farářské příjmy k 1,2 násobku mediánu mezd v ČR poté, co se podstatně změnila struktura příplatků a byl zaveden příplatek na bydlení?
3. Stávající postup používaný pro stanovení farářských mezd potřebuje revizi. Jaké úpravy má smysl udělat a jaký dopad mohou tyto metodické změny mít do výše farářských mezd?
4. Jsou regionální rozdíly, vzniklé zavedením příplatků na bydlení, přiměřené ve srovnání s regionálními rozdíly v platech celé populace ČR?

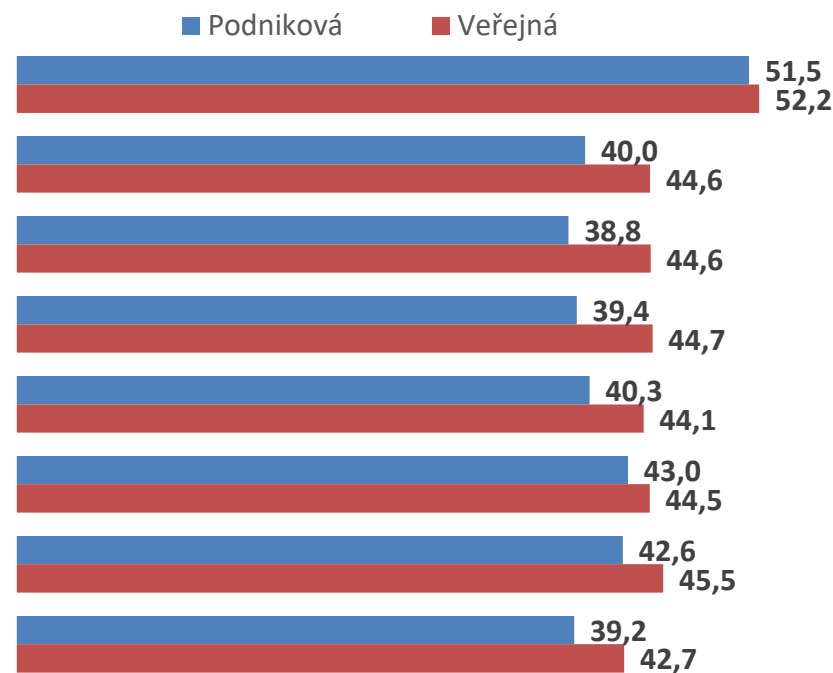
ROZDÍLY VE VÝŠI PŘÍPLATKŮ NA BYDLENÍ ZATÍM NEVEDLY K NEPŘIMĚŘENÝM REGIONÁLNÍM ROZDÍLŮM

Medián příjmů farářů, r.2026, tis Kč

Kraj

Medián mezd v podnikové a veřejné sféře,
1. pololetí 2025, tis Kč

- Rozpětí příjmu mezi regionem s nejvyššími a nejnižšími příjmy je v ČCE 14%, což je méně než v podnikové (25%) i veřejné sféře (18%) v ČR. Počet zaměstnanců podnikové sféry je přitom asi 4x vyšší než ve veřejné.
- Ve vztahu k příjmům členů sboru jsou tedy faráři v Praze spíše hůře placeni a v nízkopříjmových regionech spíše lépe placeni.
- Regionální rozdíly příjmů v ČCE jsou výhradně důsledkem příplatku na bydlení a příslušný náklad nesou výhradně dotčené sbory. Flexibilita, kterou mají sbory při stanovení příspěvku zatím nevedla k nepřiměřeným regionálním rozdílům ve srovnání s celou ČR.

SHRNUTÍ

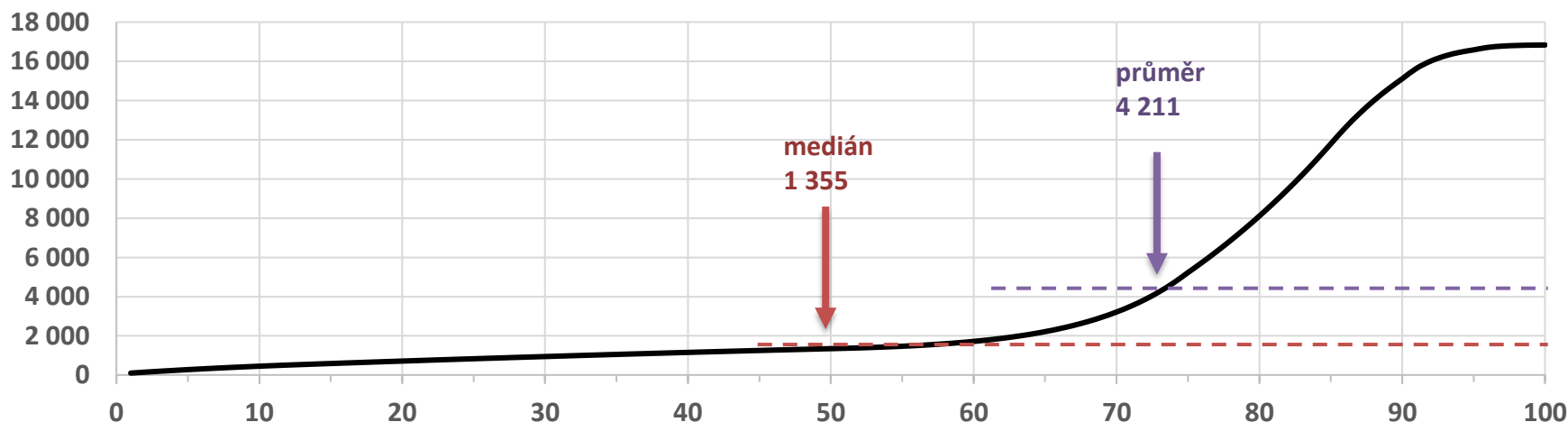
1. Cíl pro farářské příjmy na úrovni 1,2 násobku mediánu mezd v ČR je přiměřený:
 - Odpovídá příjmu v podobných profesích
 - Je v rozumné relaci k příjmům pracujících členů sboru (cca 2/3 zaměstnanců má nižší mzdu, 1/3 vyšší mzdu. V těchto relacích (i v životních nákladech) jsou ale významné místní rozdíly. Proto je žádoucí, aby farářské příjmy mohly být diferencované podle lokace.
2. Po změně struktury příplatků a zavedení příplatku na bydlení (a po několika letech zvyšování základních mezd) se medián i průměr farářských příjmů dostaly v r. 2026 nad 1,2 násobek mediánu mezd v ČR ve 2. kvartále 2025.
3. Pokud se upraví metodika stanovení far. příjmů – zejména pokud se bude používat medián místo průměru a odstraní se roční zpoždění*, dostaneme se opět do situace, kdy budou far. mzdy (měřené mediánem) mírně pod adekvátně definovaným mediánem mezd v ČR.
4. Příplatek na bydlení vedl k regionální diferenciaci farářských příjmů. Ta je ale pořád menší než regionální rozdíly mezd zaměstnanců v ČR. Příplatek tak vhodným způsobem umožňuje diferencovat farářské příjmy, přičemž toto finanční břemeno nesou výhradně dotčené farní sbory.

* Rozdíl mezi obdobím, za které se bere medián versus období, na které se upravují farářské mzdy

PŘÍLOHA – VYSVĚTLENÍ DEFINICE A VÝZNAMU MEDIÁNU A PRŮMĚRU

ILUSTRACE MEDIÁNU A PRŮMĚRU

Ilustrativní příklad 100 čísel v rozpětí 100-16 830 seřazených podle jejich velikosti

Jak se stanovuje

Na jakou otázku odpovídá

Medián Všechna čísla seřadí od nejmenší po největší. Medián je „uprostřed“. Tzn. je u hodnot nad (pod) mediánem je jedno, jak jsou velké, stačí, že jsou menší nebo větší než medián. Extrémní hodnoty na medián nemají vliv.

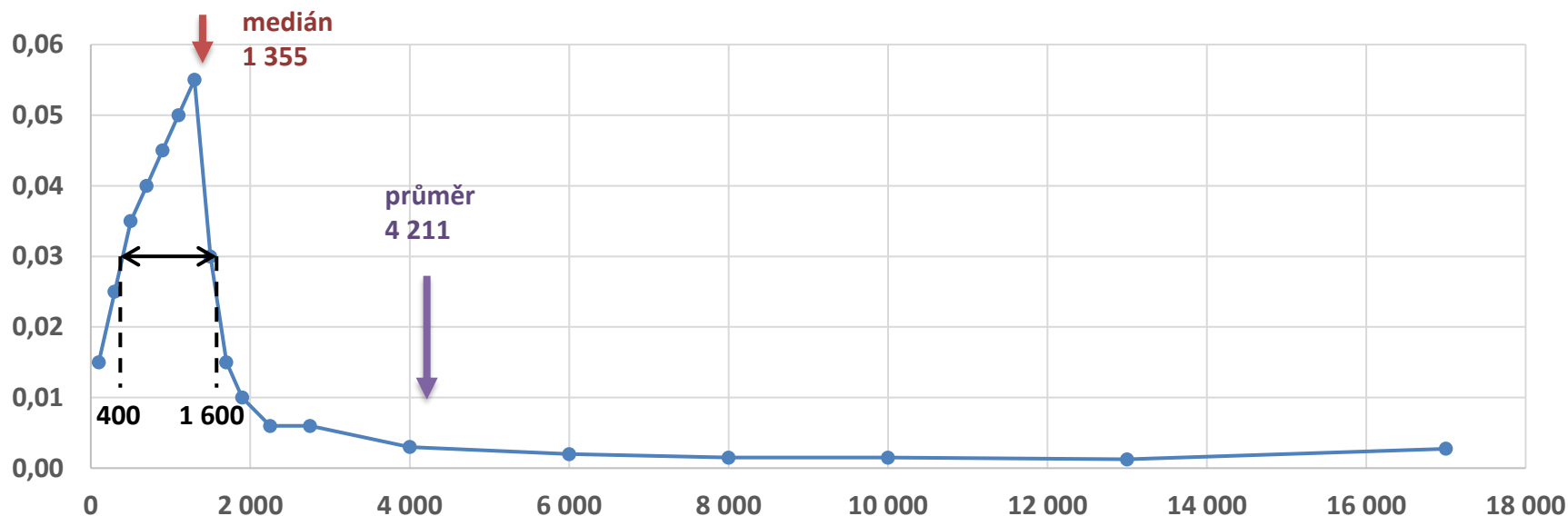
Při které hodnotě je polovina čísel větší a polovina menší? Jaké hodnoty jsou „nejčastější“?

Průměr Všechna čísla se sečtou a vydělí jejich počtem.

Jaká je střední hodnota, která obráží hodnoty všech čísel souboru, i těch extrémních?

MEDIÁN A PRŮMĚR -

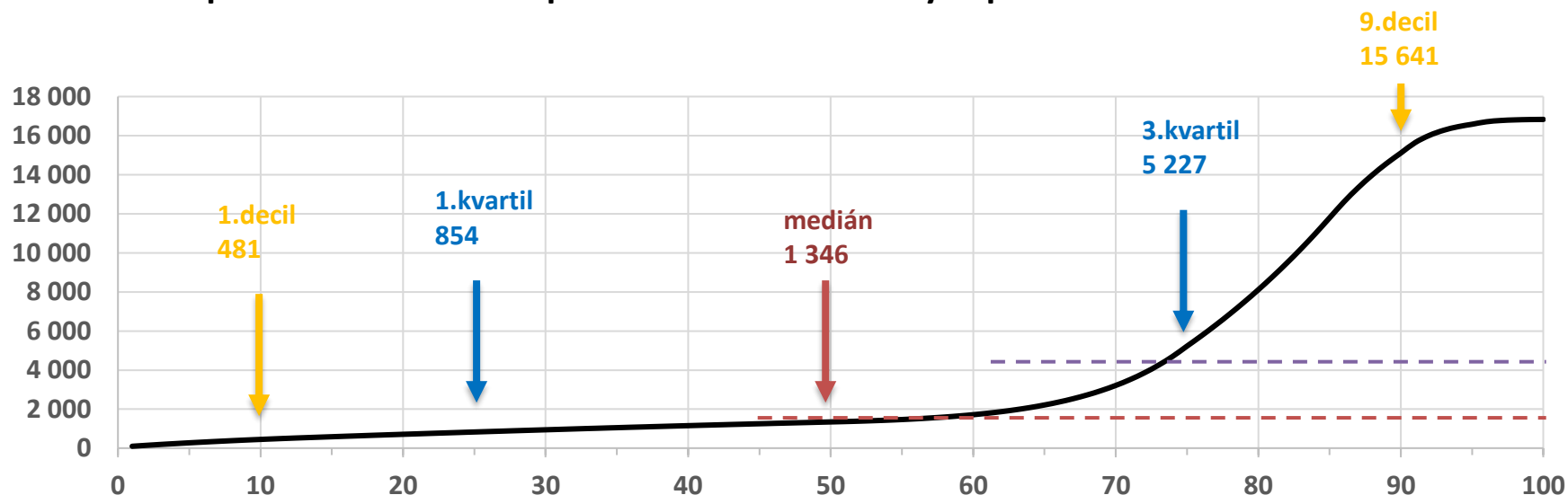
Ilustrativní příklad - rozložení „hustoty pravděpodobnosti“ výskytu jednotlivých hodnot

- „Hustota pravděpodobnosti“ udává pravděpodobnost, že číslo z daného souboru bude mít danou hodnotu. V našem příkladu mají největší pravděpodobnost čísla s hodnotami 400-1 600. Pravděpodobnost výskytu hodnot nad 4 000 je malá.
- Medián se zpravidla nachází v intervalu nejčastějších hodnot – v našem případě je medián 1 355 v intervalu hodnot 400-1 600. Medián tedy můžeme (ne zcela přesně) chápat jako nejčastější hodnotu.
- Naopak, průměr je v našem příkladě mimo interval nejčastějších hodnot, protože je „vychýlený“ malým počtem velmi vysokých hodnot. Průměr je tedy ovlivněn hodnotou všech čísel souboru.

DALŠÍ HODNOTY POUŽÍVANÉ VE STATISTICE

Ilustrativní příklad 100 čísel v rozpětí 100-16 830 seřazených podle velikosti

Protože hodnota mediánu neříká nic o rozložení hodnot čísel v souboru „pod“ a „nad“ hodnotou mediánu, používají se další pomocné parametry:

- Kvartily (čtvrtiny): hodnoty na konci první, druhé, třetí čtvrtiny čísel seřazených podle velikosti. Hodnota druhého kvartilu je medián. Například hodnota třetího kvartilu (v tomto grafu 5 227) znamená, že 75% čísel má hodnotu menší (zde než 5 227).
- Decily (desetiny): hodnoty na konci první, druhé, třetí, atd. desetiny čísel seřazených podle velikosti. Například hodnota prvního decilu (v tomto grafu 481) znamená, že 10% čísel má hodnotu menší (zde než 481).